

Erik Margan:

## Komentarji na Odgovor vlade:

Odstavki 1,2,3:

...

*"Ključno je odpiranje razprave glede načina uresničevanja trajnostnega kmetijstva, ki je oblika kmetovanja, ki sočasno zasleduje gospodarski, okoljsko-podnebni in družbeni vidik trajnosti."*

...

==>

To pomeni, da se vlada ne namerava odreči dosedanji "trajnostni" usmeritvi, nasprotno, zaostrovali bodo pogoje v tej smeri.

Ko je **Gro Harlem Brundtland** ob koncu 80tih v poročilu OZN z naslovom "Our Common Future" (Naša skupna prihodnost) vpeljala sintagmo "Sustainable Development" (pri nas prevedeno kot "trajnostni razvoj") je bil poudarek na "Development", torej na razvoju, zlasti v državah v razvoju, ki naj bi bil "Sustainable", dolgoročno vzdržen, tako za družbo kot za naravno okolje.

Danes gre le še za okolje, razvoj družbe že gre v nasprotno smer, v "Degrowth", "odrast" (za kar se pri nas zavzema dr. D. Plut).

---

Odstavek 4:

...

*"Neustrezno upravljanje pa lahko privede do nasprotnih učinkov, kot so degradacija tal in izguba biotske raznovrstnosti."*

...

==>

Ob tem se odpira vprašanje kdo bo tisti, ki bo odločal o tem kaj je ustrezno upravljanje in kaj neustrezno. Kdo bo imel glavno besedo pri pripravi in oblikovanju zakonov in predpisov o izvajanju teh zakonov? Bodo v to vključeni tudi kmetje ali morda le vladni pravni svetovalci?

---

Odstavek 5:

...

*"Preliminarni podatki emisij toplogrednih plinov za leto 2023 pa kažejo, da so se emisije v kmetijstvu med letoma 2022 in 2023 zmanjšale za 1,7 %."*

...

==>

Emisije toplogrednih plinov v kmetijstvu so pretežno posledica naravnega kroženja ogljika in drugih snovi v naravnem življenjskem ciklu. Nekaj malega dodajo stroji zaradi rabe tekočih goriv. Vendar na splošno, toplogredni učinek ozračja - tako kot je definiran v dokumentih IPCC, na kar se sklicuje vlada - je z znanstvenega vidika vprašljiv, prav tako so vprašljivi domnevni negativni vplivi segrevanja na ekstremne vremenske pojave. Teh vplivov do sedaj ni bilo mogoče ugotoviti z dovolj visoko statistično značilnostjo, ni videti sprememb v trendih števila neviht in tropskih ciklonov, ne njihove moči, ni opaziti povečanja daljših sušnih obdobj, prav tako ne poplav. Verjetnost, da bi se v prihodnje trendi poslabšali je neznatna. Poleg tega pa vemo, da večja ko je temperaturna razlika med ekvatorjem in poloma, močnejše so lahko nevihte. Ker pa se ekvatorialni pas ne more več segrevati, segrevajo se lahko le območja na večjih geografskih širinah, je pričakovati zmanjšanje moči neviht. Se pa lahko pričakuje določena sprememba lokalnih letnih režimov padavin, to ni sporno.

Na splošno, CO<sub>2</sub> (kot domenvni poglavitni "krivec" za globalno segrevanje) nikakor ne moremo imeti za onesnaženje, saj je vendarle hrana za rastline, te bolje uspevajo ob višji koncentraciji CO<sub>2</sub> in malo višjih temperaturah, ter posledično več zračne vlažnosti.

Ker pa se pretežno osredotočamo na izpuste CO<sub>2</sub>, posvečamo premalo pozornosti resnemu onesnaževanju, zlasti s tistimi snovmi, ki nastajajo ob izgorevanju, skupaj s CO<sub>2</sub>. V vsakem primeru

pa se problem izpustov resnično nevarnih snovi učinkovito rešuje s tehnološkimi inovacijami, ne pa z birokratskimi omejitvami vseh. Za sprejemljivost tehnoloških inovacij in njihov prodor na trg je potrebno, da so te ne le učinkovite, ampak tudi relativno poceni, za kar je seveda nujna množična proizvodnja, kar lahko pripelje do povečanja onesnaževanja. Zato morajo biti ukrepi na tem področju dobro premišljeni, da ne zadušijo inovacijskega razvoja, ampak da se iskanje novih in boljših rešitev spodbuja. Tu bi lahko bila vloga vlade zelo koristna, če bi spodbujala investicije v tovrstni razvoj in proizvodnjo. Trenutni trendi omejevanja rabe energije na vseh področjih pa žal vplivajo zaviralno in osnovnega problema onesnaževanja ne rešujejo, saj so postopki preprečevanja onesnaževanja dragi in se jih v industriji skušajo izogibati.

---

#### Odstavek 6:

...  
*"za čim večji vpis kmetovalcev v **biodiverzitetne** ukrepe"*

...  
==>

Biodiverziteta in sajenje monokultur na večjih območjih sta si nasprotujoča. Treba je natančneje določiti v katerih primerih ima kateri od njiju prednost. Težave povečuje dejstvo, da je za povečanje pridelka nujna uporaba herbicidov in insekticidov. Delno bi se te probleme lahko rešilo z genskim žlahtnjenjem rastlin, da bi postale bolj odporne na škodljivce. Žal je trenutno v Evropi in pri nas popularno protestirati proti genskim spremembam v kakršni koli obliki. Vlada bi lahko tudi na tem področju z ustreznimi predpisi glede razvoja močno pomagala k izboljšanju situacije in zmanjšanju potrebe po herbicidih in insekticidih.

Podoben problem so gozdovi, še posebej čiščenje za preprečevanje razvoja škodljivcev, ter redčenje za zmanjšanje hitrosti širjenja požarov, če se ti zgodijo.

---

#### Odstavek 8:

...  
*"Vendar pa nekateri načini kmetovanja in posledično nekatere kmetijske površine negativno vplivajo na ekosistemske storitve, kot so erozija tal, zadrževanje vode in shranjevanje ogljika."*

...  
==>

Shranjevanje ogljika v kmetijstvu ni mogoče, vsaj ne v omembe vrednih količinah. Če se bo temu dajala prednost, bo to nedvomno zaviralo kmetijsko dejavnost. V kmetijstvu ogljik kroži.

---

#### Odstavek 13:

...  
*"Glede metana in njegovega toplogrednega učinka, navedenega v zaključku št. 5, Vlada RS meni, da je za izračun emisij toplogrednih plinov treba upoštevati mednarodno veljavno metodologijo, ki jo je izdal Medvladni odbor za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: IPCC)."*

...  
*"Ravni metana v ozračju pa so že sedaj zelo visoke, saj so se povečale za več kot 50% v primerjavi s predindustrijsko dobo (1850–1900)."*

...  
==>

Metan, CH<sub>4</sub>, ki je posledica kmetijske dejavnosti sploh ni problem, saj nastaja iz ogljika, ki so ga rastline že posrkale iz zraka. Tja pa se tudi vrača, ko CH<sub>4</sub> razpade pod vplivom UV sevanja na CO<sub>2</sub> in 2H<sub>2</sub>O. Gre torej ponovno za kroženje snovi.

Sicer pa je poglavitni vir metana v ozračju spontano uhajanje iz zemlje. Nekaj ga uide tudi pri globinskem vrtnanju za pridobivanje metana za energetske namene. Toda vse te količine so majhne, danes se koncentracija metana v ozračju giblje okoli 1,95ppm (delov na milijon). Od leta 1988, ko se je začelo sistematično meriti vsebnost metana v zraku, se je vsebnost metana povečala le za 0,3

ppm (od 1,65 na 1,95 ppm). Kakšne so bile vrednosti pred tem, pa ne vemo, ker se je merilo le sporadično, pa tudi rezidenčni čas metana v ozračju je kratek (v zadnjem poročilu IPCC se navaja 12 let, vendar le, če ni UV sevanja, sicer pa je mnogo krajši).

Glede "moči" metana v primerjavi s CO<sub>2</sub>: absorpcijski spekter CO<sub>2</sub> za daljno IR sevanje (med 14 in 16 mikrometri valovne dolžine) je pri sedANJI koncentraciji v nasičenju, saj že spodnjih 200m ozračja absorbira celotno sevanje tal, zato se pri povečanju vsebnosti CO<sub>2</sub> spekter ne spreminja več po amplitudi, ampak le po širini (narašča le strmina robov spektralnega območja) in sicer po dobro znani logaritmični zakonitosti: v laboratorijskih pogojih je bilo ugotovljeno, da vsaka podvojitev koncentracije poveča temperaturo plina za okoli 1,1°C; po drugi strani pa spekter metana ni v nasičenju in se absorpcija IR sevanja spreminja približno sorazmerno s koncentracijo. Če se koncentracija podvoji se bo absorpcija metana tudi podvojila, med tem ko se bo absorpcija CO<sub>2</sub> povečala le za okoli 2,4%, Razmerje 2/0.024 znaša približno 80 in za toliko naj bi bil metan "močnejši toplogredni plin" od CO<sub>2</sub>. Toda metan ima spektralne resonance v območju, kjer je tako sevanje Sonca kot sevanje Zemlje majhno, pa še spekter vodne pare prekriva te resonance in vsebnost vodne pare v ozračje je v povprečju 1-2%, ali 10.000× več kot metana. Torej je toplogredni učinek metana popolnoma nepomemben in nemerljiv.

---

#### Odstavek 14:

...

*"Večji potencial [za zmanjšanje emisij] predstavljajo spremembe prehranjevalnih navad, ki bi pozitivno vplivale tudi na zdravje ljudi."*

...

*"Slovenci smo leta 2021 v povprečju pojedli za 22 % več mesa, kot povprečen Evropejec<sup>1</sup>. Spremembe v prehranjevalnih navadah bi torej koristile tako zdravju ljudi, kot okolju."*

...

==>

Ponovno je treba poudariti, da gre pri emisijah metana v kmetijstvu in živinoreji za kroženje ogljika, zato so kakršni koli ukrepi za zmanjšanje teh emisij nepotrebni in nesmiselni. Na splošno opozorilom »orto-nutricistov« ne gre preveč zaupati, saj ti spreminjajo paradigmo vsakih nekaj let. Pa kljub temu, najnovejše raziskave kažejo, da je številne bolezni mogoče pozdraviti z mesno dieto. Prav tako v zadnjem času strokovnjaki ugotavljajo, da so nekatere sodobne "civilizacijske" bolezni (prekomerna telesna teža, pa tudi diabetes in bolezni srca in ožilja) v veliki meri posledica uporabe nekaterih rastlinskih olj in nekaterih neustrezno termično obdelanih rastlin. Žal so ugotovitve na tem področju še vedno negotove, saj je človeški metabolizem zelo zapleten in številne snovi vplivajo na številne procese, zato je težko enoznačno ugotavljati koristnosti ali škodljivosti. Potrebne dodatne in temeljite raziskave.

Zmanjšanje mesa i mesnih izdelkov v prehrani najverjetneje ne bi imelo učinka pri zmanjševanju izpustov, prav tako pa je veliko vprašanje koliko bi to prispevalo k zdravju prebivalstva, ali pa bi na to vplivalo bolj negativno, ker bi ob pomanjkanju mesa na trgu cene zrasle in revnejši bi trpeli dodatno pomanjkanje povsem po nepotrebnem.

---

#### Odstavek 17:

*"Glede zaključka št. 7 Vlada RS poudarja, da je IPCC v svojem zadnjem Ocenjevalnem poročilu<sup>2</sup>, pri katerem so sodelovali znanstveniki z vsega sveta, navedel, da so človekove aktivnosti nedvoumno povzročile globalno segrevanje, kar je dejstvo. Učinek tople grede, ki nastaja zaradi toplogrednih plinov v ozračju, ne obstaja le zaradi človekovih aktivnosti in t. i.*

*antropogenih emisij. Tudi naravni sistemi (oceani, mokrišča itd.) izpuščajo toplogredne pline v ozračje. Vendar človekove aktivnosti izpuščajo v ozračje dodatne količine toplogrednih plinov, ki tako rušijo naravno ravnovesje med viri toplogrednih plinov in ponori. Posledica rušenja tega ravnovesja so pogostejše in intenzivnejše poplave, suše, požari, vročinski valovi in drugi ekstremni vremenski pojavi. Jasno povezavo med večanjem koncentracije toplogrednih plinov v ozračju in višanjem temperature kaže tudi spodnji graf:"*

==>

V poročilih IPCC je vsekakor nekaj znanosti, žal pa tudi veliko nesmisla.

IPCC ni mednarodno znanstveno telo, kot se ponavadi domneva, ampak je kot že ime kaže medvladno, torej politično telo, katerega poglavitna naloga je iskati izključno človekov škodljivi vpliv in svetovati vladam po svetu kako ta vpliv zmanjšati in morebitne spremembe omiliti. Morebitnih pozitivnih vplivov človeka se sploh nikjer ne omenja. Prav tako je za IPCC narava vedno v idealnem ravnovesju, moteči dejavnik je izključno človek.

Ta mizantropna ideologija je med bogato svetovno elito in vladajočimi prisotna že stoletja, najbolj pa se vidi v poročilih Rimskega kluba (organizacije, ki je nastala ob močni podpori Rockefellerjeve fundacije in se je uveljavila kot eno glavnih svetovalnih teles OZN). Tako so leta 1991 v poročilu z naslovom "The First Global Revolution" (ki ga najdemo tudi na spletni strani Rimskega kluba) na strani 115 zapisali naslednje (spodaj prevod E.M.):

#### THE COMMON ENEMY OF HUMANITY IS MAN

In searching for a new enemy to unite us, we came up with the idea that pollution, the threat of global warming, water shortages, famine and the like would fit the bill. In their totality and in their interactions these phenomena do constitute a common threat which demands the solidarity of all peoples. But in designating them as the enemy, we fall into the trap about which we have already warned, namely mistaking symptoms for causes. All these dangers are caused by human intervention and it is only through changed attitudes and behaviour that they can be overcome. The real enemy, then, is humanity itself.

#### Skupni sovražnik človeštva je človek

V iskanju novega sovražnika, ki bi nas poenotil smo prišli na idejo, da je onesnaženje, grožnja globalnega segrevanja, pomanjkanje vode, lakota in podobno, tisto, kar bi ustrezalo zahtevam. V celoti in medsebojnih interakcijah ti pojavi predstavljajo skupno grožnjo, ki zahteva sodelovanje vseh ljudstev. Vendar če jih označimo za sovražnike pademo v zanko, na katero smo že opozorili, namreč da zamenjujemo simptome za vzroke. Vse te nevarnosti so povzročene s človeškimi dejavnostmi in le s spremembo naravnosti in obnašanja jih lahko premagamo. Pravi sovražnik torej je človeštvo samo.

Besedilo na prvi pogled odraža skrb za prihodnost in prizadevanje za dobrobit človeštva, toda ne smemo spregledati dejstva, da gre za stališče elite, ki jo skrbi predvsem lastna prihodnost. Namreč še danes lahko v dokumentih OZN, kot sta Agenda 21 in Agenda 2030 najdemo sklicevanja na še nekoliko starejša poročila Rimskega kluba, ki sta izšli ob koncu 60tih in v začetku 70tih let, gre za takrat kulturni knjigi Paula Ehrlicha "The Population Bomb" (Populacijska bomba, 1968), ter "Limits to Growth" zakoncev Meadows (Meje rasti, 1972), obe smo lahko brali tudi v slovenščini, še danes pa jih je mogoče dobiti, tudi posodoljene izdaje, na spletnem portalu Amazon. V obeh se opozarja na staro Malthusiansko idejo (Thomas R. Malthus, britanski politični ekonomist, 1766-1834), da so zmogljivosti planeta omejene, pridelava hrane lahko narašča le linearno s površino ozemlja, populacija pa narašča eksponentialno. Zato OZN v svojih dokumentih priporoča zmanjšanje populacije kot temeljni ukrep nadaljnega obstoja človeštva. Ehrlich je v svoji knjigi zapisal, da planet ne more dolgoročno prenesti več kot 1-1,5 milijarde ljudi s takratnim življenjskim standardom razvitih držav. Kaj naj bi se danes zgodilo z ostalih 7 milijard pa nihče ne pove.

Če morda lahko Malthusu odpustimo zmoto, ker ni mogel vedeti za nove stroje in umetna gnojila za večji prinos na hektar z manj potrebe po delovni sili, ter za hladilnike za dolgotrajno hrambo živil, pa tega ne moremo reči za Ehrlicha in ostalo globalistično elito, ki te ideje zagovarja, saj so se te

ideje v zadnjih 70 letih že večkrat izkazale za povsem zgrešene. Svetovna populacija v nobenem primeru ne bi mogla preseči 10-11 milijard ljudi (kot je pokazal pokojni Hans Rosling), poleg tega pa v vseh razvitih državah opazamo že kritično zmanjševanje populacije, kar je posledica večje razvitosti, boljših higienskih razmer, boljše medicinske oskrbe, manjše umrljivosti otrok in podaljšane življenjske dobe, nenazadnje tudi osvoboditve ženske populacije suženjskega dela v gospodinjstvu. Enak trend že opazamo v mnogih državah v razvoju, na pr. Indiji in na Kitajskem (čeprav je tam politika enega otroka na družino pred časom močno popačila demografsko sliko). Edino v Afriki imajo še vedno na družino več kot dva otroka, a tudi tam se trend postopoma spreminja. Kvaliteta življenja in tehnološki razvoj torej že sama privedeta do zmanjšanja populacije, posebni ukrepi za to, ne le da niso potrebni, celo nasprotno, že zdaj so nujni ukrepi za spodbujanje rodnosti.

Žal to isto mizantropno ideologijo agresivno promovirajo mnoge aktivistične skupine, pa tudi večina množičnih medijev, ki živijo od poročanja o katastrofah in napovedovanja še večjih. Politiki pa to tolerirajo in njihovim zahtevam po ukrepanju hitro popuščajo, eni iz enakega prepričanja, drugi pa v strahu za svoje volilne glasove.

Nazaj k poročilu IPCC: le majhen del poročila se ukvarja z osnovno znanostjo, ki je nujna za razumevanje vzrokov za zabeleženo rast temperature. Pretežno se ukvarjajo s predvidevanjem prihodnjih posledic, iskanja znakov za take spremembe ter svetovanjem vladam kako naj ukrepajo. Pri znanstvenih osnovah, kot so obravnavana v poročilih, pa je mogoče dvomiti v mnoge trditve, ki se nanašajo na toplogredni učinek ozračja, pa tudi v znanstveno ustreznost obravnave problema sevalnega ravnovesja planeta, ter učinkovite klimatske občutljivosti na povečevanje vsebnosti toplogrednih plinov v ozračju.

Nadalje, IPCC imenuje svoja poročila "ocenjevalna", saj delovne skupine ne izvajajo lastnih raziskav ampak zbirajo (po svojih kriterijih) že objavljene rezultate, iz njih naredijo nekakšno povprečje, ter nato ugotovitvam pripišejo določeno statistično verjetnost ("likelihood" v njihovi terminologiji, ki je podobno razdelana in definirana na začetku poročila). Njihovih ocen torej ni mogoče jemati za znanstveni dokaz, pa čeprav temeljijo na povzemanju znanstvenih objav.

Graf, s katerim postreže vlada, predstavlja zgolj korelacijo med globalno povprečno temperaturo in rastjo vsebnosti CO<sub>2</sub>. Tako korelacijo je mogoče prikazati s kakršnimi koli podatki s primernim raztegotovanjem in krčenjem x in y lestvice. Korelacija pa ne pomeni nujno vzročnosti, ampak je le indikacija, da bi morda lahko obstajala povezava med temi količinami. Dejansko vzročno povezavo pa je potrebno še ugotoviti.

Zgodovinske analize kažejo, da so v preteklosti spremembe vsebnosti CO<sub>2</sub> vedno zaostajale za spremembami temperature, torej je vzročnost obratna, kot se nam govori.

Dejstvo je, da je človeštvo z rabo fosilnih goriv pripomoglo rasti koncentracije CO<sub>2</sub> v ozračju, vendar podrobnejši izračuni kažejo, da je človeštvo prispevalo le 20 do 25% celotne zabeležene rasti koncentracije v zadnjih 175 letih. To povečanje znaša okoli 105 ppm, (od 315 do 420 ppm), torej je človeštvo prispevalo največ 25 ppm. Ali drugače, glede na celotno količino CO<sub>2</sub> v ozračju je človeštvo prispevalo kvečjemu  $25/420 = 0.057$ , ali okoli 6%. Ker pa se je v tem času temperatura povečala za okoli 1°C, je tudi človeška krivda le okoli 0,06°C - če predpostavimo da je res kar trdi IPCC, da torej CO<sub>2</sub> povzroča globalno segrevanje (kar pa je vprašljivo iz mnogih razlogov, ki jih tu ne moremo vseh podrobno opisati, glej predvsem <<https://arxiv.org/pdf/0707.1161>>, *Falsification Of The Atmospheric CO2 Greenhouse Effects Within The Frame Of Physics*, Gerhard Gerlich, Ralf D. Tscheuschner, 2007/r2009).

---

#### Odstavek 18:

*"Znanost namreč jasno kaže, da so antropogene emisije, čeprav ne edine, kljub temu ključni dejavnik aktualnih podnebnih sprememb. Pomembno je, da se tudi v prihodnje podpirajo neodvisne, objektivne raziskave, ki bodo v podporo državam in družbi pri hitrejšemu prilagajanju na podnebne spremembe in zmanjševanju emisij toplogrednih plinov iz ozračja."*

==>

Antropogene emisije so sicer dejavnik, nikakor pa niso ključni dejavnik aktualnih podnebnih sprememb. To potrebuje tudi IPCC v svojem zadnjem poročilu AR6 WGI Full Report, dovolj je pogledati Tabelo 1212 v poglavju 12, stran 1873, kjer so v prvem stolpcu označeni vsi pojavi, ki so bili do sedaj zabeleženi z visoko ali srednje visoko statistično verjetnostjo. Kot lahko vidimo, so skoraj vsa polja bela, kar pomeni, da teh pojavov bodisi nismo še zabeleženi, bodisi je statistična značilnost prenizka, da bi lahko rekli, da gre za nekakšen vpliv. Edino rast temperature, rast koncentracije CO<sub>2</sub>, rast gladine oceanov, ter zmanjšanje nekaterih ledenih površin so zabeleženi z dovolj visoko verjetnostjo.

Rast gladine oceanov je lahko posledica segrevanja oceanov, vendar njihova gladina narašča že od konca male ledene dobe (po letu 1750) z enakomerno hitrostjo 2-3 mm na leto, zato tega ni mogoče pripisati povečani koncentraciji toplogrednih plinov, saj se je večina rasti koncentracije zgodila šele v zadnjih 75 letih, pa še to skoraj polovica rasti v zadnjih 25 letih. Prav tako je mogoče velik del rasti koncentracije CO<sub>2</sub> pripisati izpustom iz oceanov, saj je topnost CO<sub>2</sub> v topli vodi (25°C) okoli 3g na liter, v hladni vodi (4°C) pa le 1,5g na liter.

Taljenje ledenikov ni povsod enako hitro, hitrejše taljenje je mogoče pripisati večjemu onesnaženju zraka z aerosoli in sajami, ki se nalagajo na ledene površine, s tem zmanjšajo lokalni albedo in povečajo absorpcijo sončevega sevanja. Aerosoli in saje pa nastajajo ne le ob rabi fosilnih goriv, ampak izdatno tudi ob večjih vulkanskih izbruhih in teh je bilo v zadnjem času precej.

Kaj je povzročilo rast temperature? Mala ledena doba je bila najverjetneje posledica astronomskih dejavnikov, torej predvsem Sončne aktivnosti, saj se Maunderjev minimum števila sončnih peg povsem ujema s tem obdobjem. V zadnjem času pa smo priča zmanjševanju oblačnosti, kar potrjujejo satelitske analize v zadnjih 40 letih. Kot ugotavljajo raziskovalci, že 3-4% spremembe oblačnosti lahko odtehta ves teoretično možen učinek toplogrednih plinov (Kauppinen in Malmi, 2019, <<https://arxiv.org/pdf/1907.00165>>).

In kaj bi lahko bil razlog zmanjševanja oblačnosti? Po dolgoletnih eksperimentalnih iskanjih, sprva v CERNu v okviru eksperimenta CLOUD, kasneje pa samostojno, je Henrik Svensmark postavil teorijo, da Sončeva aktivnost prek modulacije jakosti Sončevega magnetnega polja odklanja visokoenergetske kozmične žarke, ki ionizirajo ozračje ioni pa s svojim električnim nabojem služijo kot kondenzacijska jedra za tvorbo oblakov. Tega učinka in teh raziskav se v literaturi, ki jo navaja IPCC v svojih poročilih sploh ne omenja.

---

#### Odstavek 19:

*"Onesnaženost s plastiko postaja vse večji problem, posledično pa tudi onesnaženost z mikroplastiko, ki se med drugim nalaga tudi v človeških telesih.<sup>3</sup> Kljub na videz preprostem ukrepu, kot je prepoved uporabe plastičnih slamic, ima to lahko široke pozitivne učinke na dobrobit okolja in zdravje ljudi."*

==>

Plastika in mikroplastika ne predstavljajo resnejšega problema, saj so to kemično nevtralni materiali, ki ne delajo biološko škodo. Ravno zaradi teh lastnosti jih uporabljamo za embalažo prehranbenih proizvodov, pa tudi druge.

Tisto kar pri plastiki je resen problem so razne kemikalije, ki se uporabljajo pri proizvodnji plastike in za čiščenje, in nekateri se lahko hitro znajdejo v okolju, kjer delujejo kot hormonski motilci, drugi pa ostanejo ujeti v plastiki in se počasi sproščajo. Kontrola teh proizvodnih procesov in vsebnosti teh snovi v plastiki bi morala biti predmet naših prizadevanj za čisto okolje, a to je možno le prek tehnoloških inovacij.

Prepoved plastičnih slamic bo sicer nekoliko zmanjšala količino odpadne plastike v okolju, a še zdaleč ne dovolj, saj lahko cela vrsta drugih plastičnih izdelkov konča odvržena v okolje. Namesto nesmiselnih prepovedi bi bilo treba več narediti tako na področju reciklaže plastike, kot na dvigu ravni osebne kulture.